

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001561

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-05-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №95-ас від 29.06.2026

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волошин Олена Олександрівна

2. Olena O. Voloshyn

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 12-06-2026

Спеціальність за освітою: Практична психологія

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 000000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13139

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.31, 15.31.31, 15.41.39, 15.81.21

Тема дисертації:

1. Вплив освітнього простору на розвиток емоційного інтелекту підлітків
2. The influence of educational space on the development of emotional intelligence of adolescents

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню проблеми розвитку емоційного інтелекту (EI) підлітків у спеціально організованому освітньому просторі. Зокрема в роботі показано, що якщо в освітній простір включити систему позакласних заходів, зокрема фестивальні та ігрові практики, цілеспрямовані курси та програми, він стає сприятливим для розвитку емоційного інтелекту підлітків. Мета дисертаційної роботи полягала в з'ясуванні психологічних засад освітнього простору, що сприятливо впливатиме на розвиток емоційного інтелекту підлітків. У роботі здійснено ретроспективний аналіз становлення поняття «емоційний інтелект» та визначено його психологічні особливості в підлітковому віці. Показано генезис та сучасну інтерпретацію категорії «освітній простір» у психологічному дискурсі. Розглянуто освітній простір як детермінанту розвитку емоційного інтелекту підлітків. Описано модель освітнього простору, що сприятливо впливає на розвиток емоційного інтелекту підлітків. Представлено досвід використання фестивальних та ігрових практик як способів розвитку емоційного інтелекту в освітньому просторі. Наведено авторську програму розвитку емоційного інтелекту підлітків. Представлено результати емпіричного дослідження

впливу освітнього простору на розвиток емоційного інтелекту підлітків. Описано методики і особливості організації дослідження. Для обґрунтування вибору методик дослідження було проведено опитування експертів. Проведено комплексну психологічну діагностику емоційного інтелекту підлітків та психологічного клімату в їхньому освітньому просторі. Для здійснення емпіричної перевірки теоретичних положень роботи були сформовані експериментальна і контрольна вибірка підлітків. Результати кількісного та якісного аналізу отриманих результатів емпіричного дослідження показали, що спеціально організований освітній простір сприяє зростанню рівня емоційного інтелекту підлітків. На основі проведеного дослідження запропоновано рекомендації щодо освітнього простору, що сприятливо впливає на розвиток емоційного інтелекту підлітків. Наукова новизна і теоретичне значення дисертаційного дослідження полягають у тому, що: вперше: теоретично обґрунтовано та емпірично верифіковано модель освітнього простору, що сприятливо впливає на розвиток емоційного інтелекту підлітків; доведено, що системна організація освітнього простору ліцею постає детермінантою розвитку емоційного інтелекту підлітків з теоретичної обізнаності у практичний ресурс соціальної адаптивності та саморегуляції; розроблено та науково обґрунтовано авторську розвивальну програму «Емоційний інтелект» (відзначену на професійних конкурсах інноваційних освітніх практик), яка інтегрує когнітивну підготовку підлітків із практиками емоційної фасилітації та командної взаємодії; виявлено особливості розвитку структурних компонентів емоційного інтелекту підлітків в умовах експериментального навчання, що виявляється в суттєвому зростанні показників емпатії, самомотивації та соціальної перцепції; удосконалено: розуміння психологічного змісту емоційного інтелекту підлітків як цілісного адаптаційного механізму, що забезпечує стабільність особистості в умовах високої соціальної невизначеності; психотехнологію розвитку міжособистісного емоційного інтелекту засобами колективної творчої діяльності та ігрового моделювання емоційно насичених ситуацій; дістало подальшого розвитку: положення щодо вікових особливостей перебігу емоційних процесів у підлітковому віці; методичний підхід до комплексної оцінки ефективності освітніх моделей через інтеграцію якісного аналізу та методів сучасної математичної статистики, зокрема, використання середовища JASP для верифікації психологічних закономірностей. Результати дослідження мають практичну цінність для психологів закладів освіти, педагогів: 1) розроблено та апробовано модель освітнього простору, що сприятливо впливає на розвиток емоційного інтелекту підлітків; 2) впроваджено: авторську розвивальну програму «Емоційний інтелект», систему соціально-психологічних ігрових практик «Команда» та фестивальних практик, що дозволяють інтегрувати емоційний розвиток у структуру повсякденної життєдіяльності освітнього закладу; 3) розроблено рекомендації щодо освітнього простору, що сприятливо впливає на розвиток емоційного інтелекту підлітків, які можуть бути застосовані на різних рівнях освітнього простору від нормативного до особистісного.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of the development of emotional intelligence (EI) in adolescents within a specially organized educational space. In particular, the work demonstrates that when an educational space incorporates a system of extracurricular activities—specifically festival and game practices, targeted courses, and programs—it becomes conducive to the development of adolescents' emotional intelligence. The purpose of the dissertation is to clarify the psychological foundations of an educational space that exerts a beneficial effect on the development of emotional intelligence in adolescents. The paper provides a retrospective analysis of the formation of the "emotional intelligence" concept and identifies its psychological features during adolescence. The genesis and modern interpretation of the category "educational space" within psychological discourse are explored. The educational space is considered a determinant of the development of emotional intelligence in adolescents. A model of the educational space that positively influences the development of emotional intelligence in adolescents is described. The experience of utilizing festival and game practices as methods for developing emotional intelligence within the educational space is presented, alongside the author's developmental program for adolescent emotional intelligence. The results of an empirical study regarding the influence of the educational space on the development of emotional intelligence in adolescents are presented. The methods and organizational features of the research are described. To substantiate the choice of research methods, an expert survey was conducted. A comprehensive psychological diagnosis of adolescent emotional

intelligence and the psychological climate of their educational space was carried out. To empirically verify the theoretical provisions of the study, experimental and control samples of adolescents were formed. The results of the quantitative and qualitative analysis of the empirical findings indicate that a specially organized educational space contributes to the increase in the level of emotional intelligence among adolescents. Based on the conducted research, recommendations are proposed regarding the creation of an educational space that has a beneficial effect on the development of adolescent emotional intelligence. The scientific novelty and theoretical significance of the dissertation research are as follows: for the first time: theoretically substantiated and empirically verified a model of an educational environment conducive to the development of emotional intelligence in adolescents; demonstrated that the systemic organization of a lyceum's educational space serves as a primary determinant in adolescent emotional intelligence development, transitioning from theoretical awareness to a practical resource for social adaptability and self-regulation; developed and scientifically validated the "emotional intelligence" developmental program (recognized at professional competitions for innovative educational practices). the program integrates cognitive training with emotional facilitation and team-based interaction; identified specific patterns in the development of the structural components of adolescent emotional intelligence under experimental learning conditions, characterized by a significant increase in empathy, self-motivation, and social perception; improvements were made to: the conceptualization of the psychological content of adolescent emotional intelligence, defining it as a holistic adaptive mechanism that ensures personality stability amidst high social uncertainty; psychotechnologies for developing interpersonal emotional intelligence through collective creative activities and game-based modeling of emotionally charged situations; further developed: theoretical provisions regarding age-specific emotional processes during adolescence; methodological approaches for the comprehensive assessment of educational model effectiveness, integrating qualitative analysis with modern mathematical statistics (specifically leveraging the JASP environment to verify psychological patterns). Practical Value of the Study. The results of this research offer significant practical utility for educational psychologists and teachers: a comprehensive model of an educational space favorable for adolescent emotional intelligence development has been designed and successfully tested; Implementation of specialized tools: The «Emotional Intelligence» program, the «Team» system of socio-psychological game practices, and various festival-based activities have been integrated into the daily structure of educational institutions; actionable recommendations have been formulated to foster an educational environment that supports emotional intelligence, applicable across multiple levels—from regulatory/normative frameworks to individual pedagogical interactions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Волошин О. Впровадження ігрових технологій у позанавчальну діяльність закладу освіти як засіб розвитку емоційного інтелекту підлітків. Психологічні перспективи. 2025. № 46. С. 10–26
- Волошин О. О. Запровадження соціально-емоційного навчання підлітків в контексті реалізації освіти 4.0. Наукові перспективи. 2025. № 6 (60). С. 1209–1221.
- Волошин О. Фестивальна діяльність як інноваційний підхід до розвитку емоційного Інтелекту в освітньому просторі (на прикладі фестивального руху в черкаському гуманітарно-правовому ліцеї). Наукові інновації та передові технології. 2025. 11(51). С. 1488–1499.

- Волошин О. Розвиток емоційного інтелекту підлітків в контексті глобальних суспільних перетворень. Psychology Travelogs. 2026. № 2. С. 25–31.
- Волошин О. О., Подкоритова Л. О. Емоційний інтелект вчителів як важлива складова їхньої емоційної компетентності. Перспективи та інновації науки. № 3 (61). С. 3275–3287.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U003711

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подкоритова Лариса Олександрівна
2. Larysa O. Podkorytova

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завацький Вадим Юрійович
2. Vadym Y. Zavatskyi

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9946-9113

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шпак Марія Мирославівна

2. Mariia M. Shpak

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руденок Алла Іванівна

2. Alla I. Rudenok

Кваліфікація: к. психол. н., доцент, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаврилькевич В'ячеслав Костянтинович

2. Viacheslav K. Havrylkevych

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Комар Таїсія Василівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Комар Таїсія Василівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Синюк Олег Миколайович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна